

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo

OSNOVE DJELOVANJA VLADE KANTONA SARAJEVO U PERIODU 2013.-2014. godine

(Ekspoze kandidata za premijera Kantona Sarajevo)

Sarajevo, 21.11. 2012.

I Opšti dio

Sa željom da u Sarajevu, kao evropskoj metropoli, zaustavimo ekonomsku stagnaciju i recesiju, te sve svoje snage usmjerimo ka ubrzanom ekonomskom razvoju i oporavku, učinit ćemo sve da stvorimo ambijent u kome će svi građani moći raditi i kroz rad iskazati svoje znanje i sposobnosti.

Prihvatajući odgovornost, u vremenu kada se naše društvo nalazi u dubokoj ekonomskoj i političkoj krizi, želio bih naglasiti da ovo nije vrijeme za duge govore niti za bilo kakva politiziranja, već za naporan rad i rezultate koje građani Sarajeva očekuju od nas.

Problemi sa kojima se suočavaju građani Kantona Sarajevo su veliki, ozbiljni i, nažalost, ima ih mnogo. Ovi problemi se neće lako riješiti u kratkom vremenskom periodu, ali ćemo ih zajedno rješavati i na kraju, ako Bog da, i riješiti.

Stvoriti ćemo ambijent u kome će pravna država osigurati kontinuitet djelovanja zakonodavne i izvršne vlasti, a korupciju i organizovani kriminal svesti na najnižu razinu.

Odbacujemo pokušaje uvođenja političke diktature i sva kršenja zakona i procedura demokratskim izabranim tijelima zakonodavne i izvršne vlasti na svim nivoima, ubijeđeni, da je samo jak Kanton, osnovni garant ljudskih prava i demokratije u stvarnom životu svih građana Kantona Sarajevo.

Odlučni smo da Kanton Sarajevo, Grad Sarajevo i sve općine Kantona Sarajevo vratimo na pozicije koje im, kao sastavnim dijelovima evropskog regiona, pripadaju - vjerujući pritom u Boga i temeljne moralne principe i uvjerenja.

Analizirajući prioritete sa kojima bi se ova Vlada trebala suočiti, uočavaju se sljedeći problemi:

- **Visoka stopa nezaposlenosti** u Kantonu Sarajevo (36% radno-sposobnog stanovništva, od čega je značajan broj sa visokom stručnom spremom). Ovo je posljedica pada industrijske proizvodnje, pa će se i to uzeti u obzir
- **Nedopustivo visok stepen siromaštva u Kantonu Sarajevo,**
- **Neadekvatno vodosnabdijevanje** (redukcije vode u glavnom gradu su nedopustive za 21 vijek),
- **Sigurnost građana,**

- **Nedovoljno uređen obrazovni sistem,**
- **Nedovoljno uređeno zdravstvo,**
- **Neadekvatno uređena komunalna djelatnost itd.**

Jedan od glavnih generatora gore navedenih problema je **korupcija**.

Stoga bih želio da istaknem da ćemo se beskompromisno i sa nultom tolerancijom uhvatiti u koštac sa istom. Ova Vlada će napraviti sveobuhvatan plan borbe protiv korupcije. U ovoj borbi mi se iskreno nadamo da nećemo ostati sami, i da će nam građani dati punu podršku i biti dio tima. Samo tako- jedinstveni, stvorićemo preduslove za bolje društvo, a time će se mijenjati vrijednosni sistem koji je teško narušen.

Zbog korupcije imamo i pad industrijske proizvodnje, neprihvatljivo visok procenat nezaposlenih, neefikasan sistem zdravstva i obrazovanja, gotovo ukinute strane i domaće investicije. Prema skoro svim relevantnim istraživanjima, BiH spada u red evropskih zemalja sa najvećim stepenom korupcije i društveno najopasnijim oblikom korupcije. Moramo zajedno učiniti sve da korupcija postane prošlost i da otvorimo novu stranicu budućnosti zasnovanu na novom vrijednosnom sistemu. Ja- obećavam građanima Kantona Sarajevo i vama uvaženi zastupnici, da će ova Vlada krenuti u odlučnu borbu sa korupcijom.

Također, jedan od osnovnih ciljeva ove Vlade jeste **transparentan odnos** prema građanima. Prioritet jeste insistiranje na vladavini prava, dakle, poštivanja zakona, podzakonskih akata, propisa i procedura. U tom kontekstu, sve nasilne pravne radnje koje su provedene u nizu javnih ustanova, preduzeća, fondova u Kantonu Sarajevo, biće vraćene u pređašnje stanje.

Kadriranje u Kantonalnim institucijama će biti postavljeno na način da će prednost imati sposobni i iskusni, a ne prevashodno politički podobni i poslušni kadrovi. Kroz kadrovsku politiku prezentira se i ozbiljnost Vlade i njenih namjera. Povratak temeljnih ljudskih vrijednosti, morala, etike i poštenja mogući su samo kroz kadrovsku politiku- izborom stručnih i sposobnih lica, koji imaju i izgrađene temeljne ljudske vrijednosti.

Posebna pažnja će se sa nivoa Kantona posvetiti veoma značajnom pitanju unapređenja **turizma** kao razvojne grane privrednog sistema Kantona Sarajevo.

*U kontekstu stabilizacije, Vlada će svoje aktivnosti usmjeriti na donošenje i/ili izmjenu propisa kojima će se izvršiti **depolitizacija**:*

- *Svih obrazovnih institucija, sa načelom da Vlada ne treba uticati na izbore direktora škola, upravnih odbora i rektorata visokoškolskih ustanova*
- *Zdravstvenog sistema, posebno Domova zdravlja, KCUS i Opće bolnice Sarajevo*
- *Javnog kantonalnog medija*
- *Ustanova i institucija iz oblasti kulture i sporta*
- *Policijskih struktura*

*Policijski operativni poslovi trebaju ostati u nadležnosti profesionalnih policijskih organa, a ne Vlade ili Ministra. **Depolitizacija policije** nema alternativu, jer je to jedan od ključnih elemenata za nastavak demokratskih procesa u Sarajevu, ali i cijeloj BiH.*

*Kanton Sarajevo je u proteklom periodu u potpunosti zapostavio **međunarodnu saradnju** sa prijateljskim regijama iz velikog broja država. Veliki broj projekata, posebno kapitalnih, kao što su projekti iz oblasti sporta (dvorane, parkovi i sl.), ekologije (prečistači, reciklaže), infrastrukture (pomoć u vodo infrastrukturi, optici i sl.), ali ne zanemarujući kulturni transfer u najširem značenju pojma kulture, potencijali su koji se moraju iskoristiti. Organiziranje konferencije sa predstavnicima regija sa kojima Kanton ima uspostavljene odnose, koristiće se za prezentaciju naših potencijala, ali i potreba gdje je moguće dobiti podršku.*

Moj program sa izabranim timom će u periodu do kraja 2014. godine biti usmjeren i ka dostizanju slijedećih ciljeva:

- ***Stabilizirati negativne trendove u Kantonu Sarajevo po pitanju sigurnosti građana i uvijeta za urbano življenje (saobraćaj, vodosnadbijevanje, grijanje, čistoća)***
- ***Restruktuiranje javnih insititucija i KJKP koje moraju biti u punoj službi građana Kantona Sarajevo***
- ***Pokrenuti razvojnu fazu Kantona Sarajevo animirajući potencijale mladih ljudi, njihovu hrabru viziju budućnosti kroz nove modele finansiranja javnih investicija***
- ***Smanjiti broj nezaposlenih, povećati industrijsku proizvodnju i povećati prosječnu plaću***

Za postizanje ovih ciljeva ostalo je veoma malo vremena u ovom izbornom ciklusu i moj zadatak će biti da, nakon imenovanja Vlade uradimo detaljne programe sa preciznom dinamikom realizacije i da za taj projekat zatražim vaše mišljenje i vaše sugestije- cijenjeni zastupnici.

Nakon prihvatanja takvog dokumenta, koji će biti zajednički projekat za građane Kantona Sarajevo, strogo ću nadzirati provedbu zacrtanog i tražiti sankcije za one koji ne poštuju rokove.

*Iako svjestan da je politika nemoguća bez konflikta, pogotovo u zemljama u tranziciji, ja apeliram i na opoziciju da podrži sve aktivnosti Vlade koje vode ka boljem životu građana Kantona Sarajevo- jer smo svi mi ovdje zbog njih. Također, **apel svima**, kritikujte ovu Vladu kada god uradi nešto za što je potrebno kritikovati. Mi ćemo to pažljivo evaluirati i uzeti u obzir kod donošenja odluka.*

Javne finansije su prenapregnute, a kasni i punjenje budžeta. Nekim važnim segmentima društva plate neopravdano dugo kasne. A, Kanton Sarajevo se mora razvijati i rasti. I tu je ključno pitanje! Gdje da zastanemo i kažemo- ovako više ne ide- i da krenemo u drugom pravcu. Ako okrenemo kurs sada- šanse za nas ima! Stoga ovu krizu možemo posmatrati i kao opasnost i kao šansu! Mi ćemo je posmatrati kao šansu. A, da bismo izašli iz svih ovih problema u kojima se nalazimo, potrebna je jasna vizija, ciljevi i odlučnost da sprovedemo mjere koje donosimo, a mi to imamo.

Budžet Kantona Sarajevo je naš prvi veliki izazov i test za sve nas. Iz stanja prenapregnutosti uzrokovanim velikom budžetskom potrošnjom, moramo smanjiti budžetsku potrošnju ne dovodeći u pitanje funkcionisanje sistema, ali i ne dovodeći u pitanje rast i razvoj.

Ministri i ministarstva će se oslanjati na vanjsku pomoć samo tamo gdje je to istinski nužno i argumentovano opravdano. Neki poslovi koje su trebali obavljati državni službenici, neopravdano su obavljani izvan ministarstava i tome mora doći kraj.

Posebnu pažnju ćemo posvetiti procesima javne nabavke jer smo uočili da u tim segmentima postoji prostor za manipuliranje. Poduzeti ćemo mjere kojima ćemo u okviru postojeće zakonske regulative smanjiti ili iskorijeniti prostor za manipulaciju.

Uhvatićemo se u koštac i sa problemima koje niti jedna vlada do sada nije riješila, neke- zbog kompleksnosti problema, nisu ni pokušale riješiti, a tiču se zdravlja, sigurnosti, visokog obrazovanja, javnog prevoza itd. Problemi, ako se ne riješe, generiraju nove probleme, a time se situacija samo dalje komplicira. U tom smislu da naglasimo- mi nismo ovdje da bismo gradili političke karijere ili se bilo kome dodvoravali, već da služimo građanima Kantona Sarajevo. I zato nam treba razumijevanje.

A na mlade ćemo obratiti posebnu pažnju. Jako je tužno bilo čuti mladu djevojku kako je neki dan kazala u Zetri nakon svečane dodjele diplome "Evo završili smo, sada slavimo, ali šta sutra..." misleći kako doći do posla i šta je njena budućnost. Loše je vidjeti mlade, visokoobrazovane ljude kako im se snovi ruše na samom startu života. Mi to nećemo dozvoliti. Ulagati u djecu i mladost je najbolja investicija za budućnost. Neka nam ti mladi ljudi, koji samo žele da imaju normalan život, dostojan čovjeka, bude snažan motiv da izgradimo bolje društvo. Naša posebna pažnja će stoga biti posvećena obrazovanju, a naročito visokom obrazovanju koje je izgleda ušlo u velike probleme, ne nalazeći puteve izlaza iz reformi u koje je ušlo. Uspješni studenti, koji su se svojim radom i ostvarenim rezultatima dokazali i ostvarili najbolje ocjene u procesu školovanja, biće vrednovani ostankom na fakultetu u svojstvu asistenta tj. nekoga ko će biti odgovoran za kvalitet znanja i odgoja budućih generacija. Te procese u visokom obrazovanju ćemo završiti u skladu sa standardima evropske unije.

Stoga zajednički interes u ovoj uvaženoj Skupštini Kantona Sarajevo mora biti interes građana Kantona Sarajevo. Interes da iskorijenimo siromaštvo, osiguramo perspektivu za mlade, osiguramo normalan život svim građanima Kantona Sarajevo, osiguramo efikasniji i bolji zdravstveni sistem, osiguramo sistem obrazovanja po ugledu na razvijene zemlje, osiguramo čist Kanton, osiguramo rast i razvoj i domaćinski se odnosimo prema Kantonu.

II Metod rada

U toku realizacije projekta insistiraću na metodu rada koji prije svega poštuje načela:

- a) transparentnosti u radu**
- b) timskog rada vlade i skupštine Kantona Sarajevo**
- c) socijalne osjetljivosti, pravednosti i odgovornosti**

U okviru raspoloživih kapaciteta ove vlade tražit ću mehanizme koordinacije bitnih procesa u kojima se dodiruju interesi i nadležnosti Grada i općina Kantona Sarajevo, a sve u cilju postizanja većih učinaka utrošenih i uložених budžetskih sredstava građana Kantona Sarajevo.

Kanton Sarajevo je akademski centar BiH i regije, i moja zadaća će biti da nađem model aktivnog učešća i akademske zajednice u kreiranju sadašnjosti i budućnosti Kantona Sarajevo.

Takodjer, očekujem da ćemo uspjeti naći i novi model saradnje sa nevladinim sektorima. Cijenim da vlada i nevladin sektor trebaju iskoračiti iz stereotipa dosadašnjeg rada. Mi radimo- a oni vrše monitoring i bave se procentnim računom.

Sada je vrijeme za ukupnu mobilizaciju svih resursa za zaustavljanje negativnih trendova u svim parametrima vitalnih funkcija ovoga Kantona.

Želim favorizirati princip ukidanja diskriminacije između državnog i privatnog kapitala. Ko u Kantonu Sarajevo otvori barem jedno radno mjesto, ovdje mora biti tretiran kao najviši "javni interes Kantona". Kao čovjek koji dolazi iz privrede, poštujem onog ko je sposoban svojim znanjem i radom stvoriti novu dodanu vrijednost i od svojih saradnika ću tražiti da to budu najpoštovaniji ljudi Kantona.

Ovo mora biti Kanton gdje se ljudi osjećaju sigurno, gdje mladi imaju dobar odgoj i obrazovanje, gdje su građani a posebno penzioneri vrhunski zdravstveno osigurani, bez redukcija vode, bez straha od zime. Zato ova vlada mora imati svoje prioritetne projekte koji će biti prioriteti i vlade i ministarstava kao put za dostizanje zadatih ciljeva.

Pored navedenih prioriteta, ostaju i drugi, trajno aktivni, segmenti djelovanja. Tu, prvenstveno, mislim na boračku populaciju i sindikate. Intenzivni kontakti sa ove dvije grupacije mogu i moraju rezultirati pozitivnim pomakom u rješavanju gorućih problema u ovim važnim segmentima društva.

III Operativni prioriteti vlade

Prioriteti vlade će biti oni projekti koji će voditi ka realizaciji postavljenih ciljeva.

U ovom periodu, prvih 6 mjeseci rada vlade, ja, kao premijer, ću posebno insistirati na sljedećim projektima:

1. **Rebalans budžeta** 2012. godine u funkciji pripreme Kantona Sarajevo za predstojeću zimu. Budžet mora biti instrument da građani Kantona Sarajevo ne brinu za osnovne potrebe koje su prioritet u zimskom periodu (rok- odmah)
2. **Operativni program mjera za veću sigurnost imovine i građana u Kantonu Sarajevo.** U skladu sa zakonom o unutarnjim poslovima ću tražiti precizan plan mjera da građani, imovina i kapital dobiju novi kvalitet sigurnosti u Kantonu Sarajevo. (rok- odmah)
3. **Restruktuiranje resornih nadležnosti ministarstava u vladi Kantona Sarajevo.** Vlada mora biti efikasan instrumentarij, za upravljanje procesima stabilizacije aktuelnog stanja i izlaska iz krize. Analizirajući resorne nadležnosti ministarstava očigledna je neujednačenost u količini obaveza što neke ministre čini neefikasnim zbog preširokog obima nadležnosti, a neke nedovoljno angažovanim. Restrukturiranjem će biti uklonjene i nelogičnosti u nadležnostima nad KJKP i drugim ustanovama.(rok- odmah)
4. **Restrukturiranje KJKP sa ciljem postavljanja novog modela korporativnih struktura KJKP kod upravljanja javnom infrastrukturuom i javnim uslugama.** Godinama traju rasprave o stanju i krivicima kao konstatacije bez nuđenja novih modela. Vrijeme je za novi model i kvalitetniji nivo pouzdanosti javne usluge građanima.
5. **Studijsko-projektna faza rješavanja problema vodosnadbijevanja** Kantona Sarajevo za narednih 50 do 100 godina. Ako to nije projekat Crne i Bijele rijeke onda studijski obraditi druga- ali konačna rješenja. Dosadašnja kratkoročna interventna rješenja su nedovoljna za potrebe Kantona Sarajevo kao metropole.
6. **Studijsko-projektna faza rješavanja problema snadbijevanja gasom Kantona Sarajevo,** izgradnjom mješališta za LPG do izgradnje novog transportnog pravca sa sjevera.

7. **Studijsko-projektna faza rješavanja problema daljinskog grijanja** Kantona Sarajevo izgradnjom kogeneracijskih blokova u Kantonu.
8. **Izrada master plana modernizacije cestovne infrastrukture u Kantonu** Sarajevo i rješavanje saobraćaja u kretanju i mirovanju uz puno uključenje organa grada i općina Kantona Sarajevo.
9. **Inteziviranje investicionih aktivnosti Trebević, Igman i Bjelašnica** kao potencijal za nova zapošljavanja i proširivanje turističke ponude u ljetnom i zimskom periodu
10. **Izvršiti sve projektne pripreme po EU zahtjevima** za provođenje aktivnosti u sklopu programa Sarajevo, Europska prijestolnica kulture.
11. **Osposobljavanje administracije Kantona Sarajevo za aplikacije prema međunarodnim finansijskim institucijama** – privatna partnerstva i drugi izvori finansiranja razvoja

IV Očekivani rezultati

Nakon realizacije programa rada Vlade Kantona Sarajevo, čije sam osnove ovdje iznio, očekujem prije svega u periodu od 6 mjeseci stabilizaciju stanja u Kantonu, a nakon toga oporavak svih važnih parametara ekonomskog oporavka Kantona Sarajevo.

V Zaključci

Poštovani zastupnici,

Mi živimo u Kantonu Sarajevo gdje se svi dobro poznajemo. Jedan čovjek ne može promijeniti ukupno stanje i ukupne prilike u Kantonu Sarajevo.

Ovo će biti pravac kojim idemo - i ja vam dajem riječ da će biti ovako. A, ako uspijemo, zasluge će pripasti svima nama, svi ćemo bolje živjeti, i biti ponosni što možemo ostaviti uređen sistem mladim generacijama.

Ovo su osnove mog budućeg programa rada i očekujem da po njemu donesete svoju odluku hoću li dobiti Vaše povjerenje. Ja samo želim da konačno napravimo cjelovit projekat, oko koga ćemo se okupiti bez obzira na stranačku ili bilo kakvu drugu pripadnost. Svjestan sam težine izazova eventualnog posla u koji ulazim, ali bez trunke dileme sam siguran da sa Vama ovo mogu uraditi.

Sa Vama zajedno se ne bojim niti jednog izazova.